

De jeugd van tegenwoordig

Rijdend op je fatbike, slingerend om mensen heen op de stoep terwijl je tegelijkertijd iets op Temu bestelt en dit afwisselt met een trekje van je smartvape. Ben jij dit? Is dit de jeugd van tegenwoordig? Je ouders, artsen, de overheid, producenten en winkелеigenaren: ze hebben er allemaal een mening over. In deze les kruij je in de huid van al deze groepen en ontdek je welke belangen zij hebben als het gaat om de fatbike, de smartvape en Temu.

Wat moet je kennen en kunnen?

- ✓ Weten welke maatschappelijke vraagstukken er zijn over jongeren.
- ✓ Benoemen welke verschillende belangen er zijn bij een maatschappelijk vraagstuk.
- ✓ Bedenken van argumenten bij een belangentegenstelling.

A. Maatschappelijke vraagstukken van tegenwoordig

Wat houdt de jeugd van tegenwoordig bezig? Hieronder vind je een paar voorbeelden van maatschappelijke vraagstukken die op dit moment spelen bij volwassenen over jullie.

1. De fatbike

Iedereen kent wel iemand met een fatbike of heeft er zelf eentje. De elektrische fietsen met extra dikke banden kom je overal tegen op de Nederlandse fietspaden. Helaas komen ze vaker negatief dan positief in het nieuws. De fietsen zijn eenvoudig op te voeren. Deze verhoogde snelheid in combinatie met roekeloos rijgedrag vormt een recept voor veel ongelukken in het verkeer.

Zorgen over jonge slachtoffers fatbike-ongelukken

NOS

De helft van de slachtoffers die door een ongeluk met hun fatbike op de spoedeisende hulp belanden, is jonger dan 16 jaar. Die conclusie trekt kenniscentrum VeiligheidNL uit een 'meetweek' die onlangs werd gehouden. De organisatie noemt de resultaten zorgelijk.

Tijdens het onderzoek registreerden ziekenhuizen van 30 september tot en met 6 oktober het aantal ongelukken met fietsen. Alle 82 ziekenhuizen met een spoedeisende hulp deden mee, zegt VeiligheidNL.

In die week telden de ziekenhuizen in totaal 1291 slachtoffers. 96 van hen zaten op een fatbike, 480 op een andere e-bike en 715 op een ander soort fiets. De meeste gewonde fietsers werden geregistreerd in Noord-Holland. Bij ongelukken met 'gewone' e-bikes was 51 procent van de slachtoffers ouder dan 55 jaar.

Naar: NOS, 2024

Inmiddels heeft de Tweede Kamer de minister gevraagd om de fatbike tot de leeftijd van 14 jaar te verbieden. Ben je 14 jaar of ouder? Dan geldt er een helmplicht. Dit is nog niet ingevoerd, omdat het lastig is om alleen voor deze fiets een wet in te voeren. Inmiddels zijn fietsproducenten en eigenaren van fietswinkels al bezig om deze aankomende wet te omzeilen.

2. De smartvape

Vapen is een zorgelijke verslaving onder jongeren. Diverse onderzoeken tonen aan dat vapen minstens net zo ongezond is als het roken van een sigaret, bijvoorbeeld door de giftige metalen die in je lichaam terechtkomen. Onlangs werd de smartvape op de markt gebracht. Met dit apparaat kun je meer dan alleen vaperen; het is ook een spelcomputer, bevat sociale media-apps en je kunt ermee bellen.

Vapes van Nederlandse kinderen in lab onderzocht: bomvol gif, lood en te veel nicotine

Giftige metalen, kankerverwekkende stoffen en veel meer nicotine dan wettelijk is toegestaan. Dat zit in vapes die veelvuldig door Nederlandse jongeren worden gerookt, blijkt uit onderzoek van RTL Nieuws. We onderzochten afgepakte vapes die tien middelbare scholen uit het hele land op verzoek naar onze redactie stuurden. Experts noemen de uitkomsten 'buitengewoon zorgelijk'. "Dit onderzoek toont voor het eerst aan dat Nederlandse kinderen vapes gebruiken waarmee ze hun eigen lichaam en hersenen vergiftigen."

Veel Nederlanders vaperen, ook al op heel jonge leeftijd. In oktober bleek dat één op de vijf jongeren tussen de 12 en 25 jaar het afgelopen jaar weleens had gevaped, variërend van één keer per maand tot elke dag. Mede daarom voerde het kabinet strengere regelgeving in: sinds 1 januari is het verboden om een vape met een smaakje te verkopen. Toch is het nog altijd eenvoudig om eraan te komen, waardoor veel jongeren het nog steeds doen.

Naar: RTL Nieuws, 2024

Er is inmiddels een verbod op het verkopen van e-sigaretten of vapes aan jongeren. Een wet die smaakjes in vapes verbiedt, is inmiddels ook ingegaan. Toch weerhoudt dit jongeren niet van het roken en blijft het enorm populair. Ook bedenken producenten allerlei trucs om de wet te omzeilen.

3. Shoppen via Temu en Shein

Heb je weleens iets besteld via Temu of Shein? Dan heb je gemerkt dat alles spotgoedkoop is en het heel verslavend is om er iets te kopen. Om jongeren hier tegen te beschermen en omdat de online shops zich mogelijk schuldig maken aan privacy-overtredingen, is de EU een onderzoek gestart.

Webshop Temu is té verslavend en overtreedt daarmee mogelijk EU-regels

Het Chinese digitale kleding- en sieradenplatform Temu overtreedt mogelijk meerdere EU-regels. Het gaat onder meer om de verslavende werking van de webshop en het aanbieden van persoonlijke advertenties. De Europese Commissie start een officieel onderzoek.

De webshop zou gebruikers voortdurend tot de koop van nieuwe producten verleiden door de manier waarop de winkel producten presenteert. Het platform maakt bijvoorbeeld gebruik van spelachtige beloningssystemen, waardoor Temu een verslavende werking heeft voor het kopen van producten.

Ook geeft Temu geen inzicht in de manier waarop het platform data verzamelt en wat het daarmee doet. Bovendien biedt Temu zijn gebruikers niet de mogelijkheid om de website te gebruiken zonder dat er persoonlijk gerichte advertenties te zien zijn. Het aanbieden van die mogelijkheid is volgens de DSA verplicht.

Naar: NU.nl, 2024

Opdracht 1

Maken

- a) Heb jij een fatbike, een smartvape en/of shop je weleens op Temu/Shein? Waarom? Of waarom niet?
 b) Begrijp jij dat mensen iets vinden van de onderwerpen hierboven? Leg je antwoord uit.

B. Verschillende belangen

Mensen hebben vaak een mening over de jeugd van tegenwoordig. Vanuit hun beroep (dokters) of functie (ouders). Hieronder volgt een overzicht van verschillende groepen mensen die betrokken zijn bij de diverse maatschappelijke vraagstukken waarbij jullie een rol spelen.

Verschillende betrokken groepen	
Ouders	Jongeren zeuren bij ouders om een fatbike. Zij voelen geen invloed op het vpen. En hun kinderen mogen zelf uitzoeken wat ze met hun geld doen. Toch maken ze zich zorgen. Wat is hun belang?
Artsen	Er belanden steeds meer jongeren op de eerste hulp na een ongeluk met een fatbike. Artsen proberen altijd te voorkomen dat jij in het ziekenhuis belandt. Wat zijn hun belangen?
Producenten	Producenten maken fatbikes, smartvapes en de spullen op Temu en Shein. Wat is hun belang?
Verkopers/winkels	Fietswinkels, vapeshops en de online shops Temu en Shein verkopen de producten die centraal staan bij deze maatschappelijke vraagstukken. Wat is het belang van deze winkels?
De overheid	De Tweede Kamer stelt vragen over de ongelukken veroorzaakt door fatbikes en de verslavende werking van vapes onder jongeren. Ministers maken vervolgens wetten om burgers te beschermen. Welke belangen horen hierbij?
Jongeren	Dit zijn jullie zelf. Wat is jullie belang als het gaat om dit onderwerp?

Opdracht 2

Maken

Jullie gaan alle belangen van de betrokken groepen hierboven onderzoeken. Noteer ze hieronder.

- a) Welke belangen hebben ouders? Noem er twee.
- b) Welke belangen hebben artsen? Noem er twee.
- c) Welke belangen hebben de producenten van alle producten hierboven genoemd? Noem er twee.
- d) Welke belangen hebben de winkeliers van de producten die verkocht worden, zoals fatbikes, smartvapes en de producten van Temu/Shein? Noem er twee.
- e) Wat is het belang van de overheid? Wat vinden zij belangrijk? Noem twee belangen.
- f) Wat zijn de belangen van jullie, jongeren? Noem er twee.

C. Botsende belangen

Je hebt onderzocht welke belangen verschillende personen hebben die betrokken zijn bij deze maatschappelijke vraagstukken. Deze belangen kunnen echter botsen. Wanneer de overheid iets wil verbieden waar een winkel juist geld aan verdient, is er sprake van een belangentegenstelling.

Groepsopdracht argumenten bedenken

Instructie

Je gaat nu zelf ondervinden dat belangen kunnen botsen wanneer je vanuit verschillende rollen met elkaar in de klas in gesprek gaat. In een groepje ga je verschillende argumenten (redenen) bedenken vanuit één van de betrokken rollen. Daarna ga je met elkaar in gesprek.

- Denk na over de belangen van elke groep. Wat vinden ze belangrijk?
- Gebruik voorbeelden om je argumenten te ondersteunen.
- Bedenk zowel positieve als negatieve punten. Wat zou een groep graag willen bereiken? Wat willen ze juist voorkomen?

Wat heb je nodig?

- 1 Een groepje klasgenoten.
- 2 Het werkblad 'de jeugd van tegenwoordig'.
- 3 Internet.

De docent deelt de groepen in. Elk groepje ontvangt een werkblad. Hierop noteer je jullie argumenten om het belang van jullie groep (rol) te verdedigen.

Wat ga je doen?

Stap 1.

Vergelijk jullie antwoorden bij opdracht 2 voor jullie rol. Zijn jullie het eens?

Stap 2.

Wat is jullie belang? Zijn jullie voor of tegen?

Stap 3.

Ga in overleg met je groep en bedenk twee argumenten. Waarom is een fatbike, smartvape of Temu/Shein belangrijk voor jullie? Of moet dit juist worden afgeschaft, en waarom?

Stap 4.

Noteer de argumenten op jullie werkblad.

Check, check, dubbelcheck

Goed	Wij hebben twee argumenten bedacht die onze belangen versterken. Deze argumenten zijn gebaseerd op feiten/bronnen.
Voldoende	Wij hebben twee argumenten bedacht die onze belangen versterken.
Onvoldoende	We hebben slechts één of geen enkel argument kunnen bedenken om onze belangen te versterken.

Stap 5

Ga in gesprek met elkaar aan de hand van jullie argumenten. Dit kan in een klassengesprek zijn of in een debatvorm.

Stap 6: Afronding

Jullie hebben nu de argumenten van alle groepen gehoord. Ben je nu anders gaan denken over dit maatschappelijk vraagstuk? Kun je anderen beter begrijpen? Bespreek dit met de klas.